

Notat fra nettverksmøte for Trygge lokalsamfunn, fredag 5. april 2019 Thon Hotell Opera i Oslo, kl. 9 - 14

Erfaringsutvekslinger, temaforelesning, årsmøte med valg sto på programmet på vårmøtet i Trygge lokalsamfunn-nettverket.

Daglig leder i Skafor, Eva Vaagland, ønsket velkommen og startet dagen med en oppdatering om aktuelle saker og inviterte til diskusjon og erfaringsutveksling. Pernilla Næss fra Sanitetskvinnene deltok med temaforelesning om førstehjelp for eldre. Det ble også holdt årsmøte og valg i Nasjonalt råd for Trygge lokalsamfunn (NRTL). Den nye folkehelsemelding «[Gode liv i eit trygt samfunn](#)» ble lagt fram den samme dagen som møtet ble holdt. Tittelen peker på betydningen av trygghet i hverdagen og her gjør Trygge lokalsamfunn en viktig innsats.

Punkter fra nettverksmøtet

Helse- og omsorgsdepartement ønsker en nullvisjon for alvorlige fallulykker og Skafor er en sentral medaktør for å nå dette målet I den anledning har Skafor bl. a. sett på kostnader for hoftebrudd i de kommuner som deltar i Trygge lokalsamfunn-arbeidet. Kanskje kan en slik oversikt gi en ekstra motivasjon? Forebygging er en klok investering. Oversikten vil bli delt med kommunene som deltar i arbeidet. Det er mye å hente på registrering av skadedata. Ta kontakt med Eva hvis det er aktuelt med spesielle tiltak, eller lokale studier om skadedata.

Det skjer mye spennende arbeid innen Trygge Lokalsamfunn lokalt. Årsrapportene gir oss en unik oversikt over alt det gode arbeidet som gjøres rundt om i landet. Basert på årsrapportene har vi laget en enkel oversikt over tiltak og samarbeidsaktører. Oversikten vil bli delt med kommuner som deltar i arbeidet. Her kan man lære av – og bli inspirert av - arbeidet i andre TL-kommuner.

Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB) har i samarbeid med Helsedirektoratet utviklet kampanjen «Livsviktig», som skal bidra til å forebygge brann hos risikoutsatte grupper. Målet er å skape et tettere samarbeid mellom helse- og omsorgstjenestene og det kommunale/interkommunale brann- og redningsvesenet. Skafor er ansvarlige for et delprosjekt og vil [utlyse stillinger som «nasjonale pådrivere»](#) for økt samarbeid mellom helsesektor og lokalt brannvesen.

Pop-up leiligheten, eller Den trygge boligen, lever videre og skal nå settes opp i Sandefjord (26.april til 4.mai) og Gjøvik (6-16.mai). Skafor bistår med å lage materiell til leiligheten der det er behov for det. Det er viktig at de som skal bidra med råd og veiledning i visningsleilighetene har god erfaring og / eller får god opplæring. Erfaringen viser at de besøkende har mange spørsmål om hvordan de kan gjære boligen mest mulig trygg. Tips til visningssentre med fokus på velferdsteknologi er bl. a. [«Atri – X»](#) i Bærum og [Almas hus](#) i Oslo.

Hjemmebesøk hos eldre. Hvordan får vi det til på beste måte og er det til nytte? Det var mange tanker rundt dette på nettverksmøtet. Mange opplever at hjemmetjenesten ikke når de riktige brukerne. Mange hadde hatt godt av et besøk, men det er få som vil erkjenne at de trenger det. Flere rapporterer at de opplever at de tvinger seg på. I enkelte kommuner sender de ut et brev, hvor den enkelte må avlyse hvis man ikke vil ta imot hjemmebesøket andre steder avtaler man besøkstid pr. telefon.

Tema og innhold i hjemmebesøk ble også drøftet. Kanskje bør man koble inn flere tilbud som f.eks. boligveiledning og informasjon om aktiviteter, og gi opplæring til frivillige som kan gjøre hjemmebesøk? Samtidig er det viktig å følge opp hjemmebesøk for å sjekke om den enkelte har nyttiggjort seg informasjonen. Enkelte steder gjennomføres gruppesamtaler etter hvert hjemmebesøk, hvor de har en form for evaluering; Hva funket, hva funket ikke? Det kom fram mange gode ideer som vi håper å kunne følge opp videre. Serien med sikkerhetskort (med fire temaer; brann, fallforebygging, medisiner og trygg hjemme) blir brukt over hele landet og delt ut bl.a. i forbindelse med hjemmebesøk.

Drukningforebygging De siste 20 årene har vi i gjennomsnitt registrert 100 druknede pr år. Det er nesten like mange som det er omkomne i trafikkulykker hvert år. Det gjøres en massiv innsats mot trafikkulykker, og myndighetene vedtok allerede i 2002 en nullvisjon. Det forebyggende trafikksikkerhetsarbeidet har gitt uttelling. Antallet biler på veien blir stadig flere – men antallet ulykker går stadig nedover. Nå er det på høy tid med økt innsats mot drukning.

Drukningforebyggende råd vil i vår sende brev til alle norske kommuner med oppfordring om å arbeide mer aktivt med drukningforebygging. Målet er en nullvisjon på drukningsulykker.

Internasjonale konferanser. Det blir arrangert en internasjonal [Safe Communitykonferanse](#) i Tabriz i Iran fra 22 – 25. august 2019. Dette er den 24. i rekken av konferanser som blir arrangert.

3 – 4 oktober 2019 arrangeres [«EU-Safety 2019»](#) - konferansen, med et mål om å gjøre Europa til et tryggere sted. Fristen for å sende inn abstrakt gikk ut i april. Vestfold har sendt inn prosjektbeskrivelse om trafikksikkerhet og Skafor sentralt om prosjekt Drivkraft.

Aktuelle temaer i det lokale arbeidet Alt fra forebyggende arbeid rettet mot eldre- og demente, psykisk helse, flyktninger, trafikk, fokus på nærmiljø og helsefremmende møteplasser, universell utforming og miljørettet helsevern ble tatt opp i rundebordsamtalen om det lokale arbeidet, og det ble gitt innspill vi håper å kunne følge opp i det videre arbeidet. Mange var også opptatt av hvordan man kan koble inn frivilligheten best mulig i det forebyggende arbeidet og viktigheten av samarbeid på tvers.

«Ikke bli livredd – bli en livredder!»

Pernille Næss som jobber for Sanitetskvinnene med fokus på førstehjelp blant eldre presenterte prosjekt «Sammen redder vi liv – første hjelp for eldre».

Hun forklarte hvorfor det er spesielt viktig med førstehjelp for seniorer:

- 12 000 hjerneslag i året, gjennomsnittsalder 75 år
- 12 000 hjerteinfarkt i året, gjennomsnittsalder 70 år
- 3500 hjertestans i året, gjennomsnittsalder 66 år

Eldre er også utsatt for andre akuttmedisinske tilstander, akutt funksjonssvikt og akutte skader.

Per i dag er 766 000 av befolkningen over 67 år. Fra 2020 vil vi ha over 1 million alderspensjonister

Prosjektet Førstehjelp for eldre er en del av en nasjonal dugnad der utvalgte organisasjoner arbeider med ulike målgrupper. Sanitetskvinnene har utviklet undervisningsmateriell; bl. a. dukke med hjerte, e-læringskurs rettet mot eldre og ulike intervjuer, som kan brukes i det forebyggende arbeidet, og det blir holdt førstehjelpskurs.

Hovedmål for førstehjelp-satsingen er at flere vil klare å

1. Identifisere symptomer på hjerneslag, hjerteinfarkt og hjertestans.
2. Kunnskap om varslingsnummer 113 ved akutt sykdom eller skade og at man får veiledning og hjelp
3. Opplæring og kunnskap i livreddende førstehjelp som vil senke terskelen for å bidra

Årsmøte – Nasjonalt råd for Trygge lokalsamfunn

Det ble gjennomført årsmøte i Nasjonalt råd for Trygge lokalsamfunn under ledelse av Anne Sofie Lauritsen. Mona Sveen og Ole Grejs takket ja til gjenvalg for to nye år. Anne Sofie Lauritsen, leder, var ikke på valg. Elin Storsletten og Beate Kornberg ble valgt til å signere referatet. Det ble tatt opp to saker i plenum: Det ble ført fram ønske om å holde et to dagers nettverksmøte for Trygge Lokalsamfunn med mer tid til drøfting, nettverksbygging og erfaringsdeling. Samt et ønske fra Ski Kommune om mer fokus på universell utforming i TL- arbeidet.